

ความเห็นในการวินิจฉัยคดีส่วนตัว
ของ นายสุพจน์ ไข่มุกด์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๑๘/๒๕๕๒

เรื่องพิจารณาที่ ๒๓/๒๕๕๐

วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๒

เรื่อง ศาลฎีกาส่งคำโต้แย้งของผู้คัดค้านในคดีอาญาของศาลจังหวัดชลบุรี คดีหมายเลขดำที่ ๕๑๖๓/๒๕๔๓ หมายเลขแดงที่ ๗๑๐๘/๒๕๔๓ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๖ และมาตรา ๓๒ (หลักการเดียวกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ และมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง) หรือไม่

ประเด็นวินิจฉัยและความเห็น

ในเบื้องต้นต้องพิจารณาก่อนว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๖ และมาตรา ๓๒ ซึ่งในขณะที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยคำร้องนี้ ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ แล้ว และการตรวจสอบความชอบด้วยรัฐธรรมนูญของบทบัญญัติกฎหมายใด ๆ จะต้องพิจารณาบทบัญญัติกฎหมายดังกล่าวว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญฉบับที่ใช้บังคับในขณะที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย แต่เนื่องจากบทบัญญัติในมาตรา ๖ และมาตรา ๓๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ที่ผู้ร้องโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายไปขัดหรือแย้งนั้น มีหลักการอย่างเดียวกันกับบทบัญญัติในมาตรา ๖ และมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ กรณีจึงมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๓ ขัดหรือแย้งต่อ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ และมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง หรือไม่

พิจารณาแล้ว เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ ว่าด้วยบทบัญญัติที่รับรองและคุ้มครองหลักความเป็นกฎหมายสูงสุดของรัฐธรรมนูญ เพื่อมิให้กฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ใช้อยู่ หรือที่จะมีขึ้นต่อไปในภายหน้า มีเนื้อหาที่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติให้บุคคลไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้

เมื่อพิจารณาถึง พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๒ ให้อำนาจคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินมีอำนาจยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ที่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดได้ มีอำนาจในการตรวจสอบทรัพย์สินของผู้เกี่ยวข้อง และหากผู้ถูกตรวจสอบหรือผู้ที่อ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สิน ไม่สามารถแสดงหลักฐานได้ว่าทรัพย์สิน ที่ถูกตรวจสอบไม่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดหรือไม่ รับโอนทรัพย์สินนั้นมา โดยสุจริตและมีค่าตอบแทน หรือเป็นทรัพย์สินที่ได้มาตามสมควรในทางศีลธรรมอันดี หรือในทาง กุศลสาธารณะ ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งยึดและอายัดทรัพย์สินนั้นได้ และมาตรา ๒๗ ให้พนักงานอัยการ ยื่นคำร้องเพื่อขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินนั้นตามมาตรา ๒๒ ได้ ซึ่งต่อมาศาลจังหวัดชลบุรีมีคำสั่ง ให้ริบเงินสดตามจำนวนดังกล่าว ให้ตกเป็นของกองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตามพระราชบัญญัติ มาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๗ และ ศาลอุทธรณ์ภาค ๒ พิพากษาขึ้นตามศาลชั้นต้น จำเลยฎีกาคัดค้านแล้วขอให้ศาลฎีกาส่งคำโต้แย้งขอให้ ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยในประเด็น “กฎหมายอาญาไม่มีโทษย้อนหลัง” นั้น

เห็นว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๗ มีโทษทางอาญา แต่เป็นมาตรการเพื่อตรวจสอบและ ยึดทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องในการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษเพื่อตัดวงจรของขบวนการค้า ยาเสพติดกฎหมายนี้จึงกำหนดให้อำนาจคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินย้อนหลัง ๑๐ ปี และ ให้อำนาจยึดหรืออายัดทรัพย์สินดังกล่าวได้ หากเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ทั้งนี้ ศาลรัฐธรรมนูญเคยมีคำวินิจฉัยที่ ๓-๕/๒๕๕๐ คำวินิจฉัยที่ ๔๐-๔๑/๒๕๔๖ และคำวินิจฉัยที่ ๕๖/๒๕๔๓

ไว้ว่าเป็นมาตรการ ... ที่ไม่ใช่โทษทางอาญาสามารถย้อนหลังได้ ต่างกับโทษทางอาญาที่ต้องมีการกระทำความผิดทางอาญาที่ปรากฏแน่นอนชัดเจน ส่วนในกรณีอำนาจการตรวจสอบและการยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ตามมาตรา ๒๒ ไม่จำเป็นต้องมีการกระทำความผิดทางอาญาที่ปรากฏขึ้นชัดเจนแน่นอน เพียงแต่มีพฤติการณ์ที่อาจเคยมีการกระทำความผิดอาญาเกี่ยวกับยาเสพติดและทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง แม้ไม่ใช่ทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดอาญาโดยตรงก็ตาม หากผู้กระทำความผิดหรือผู้เกี่ยวข้องสามารถพิสูจน์ได้ว่าทรัพย์สินที่ถูกศาลสั่งริบ ตามมาตรา ๒๗ นั้น ไม่เกี่ยวเนื่องกับยาเสพติด ทั้งในฐานะผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก ศาลย่อมพิจารณาถึงทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้ตามพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๒ แล้ว ก็นำทรัพย์สินนั้นให้แก่ผู้เกี่ยวข้องไป

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นว่า พระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔ มาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๗ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖ และมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่ง

นายสุพจน์ ไข่มุกด์
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ